

© Науменко О.М., Мойсеєнко В.О., 2020
doi: 10.37321/nephrology.2020.26-27-08
УДК 616.61:061.3(477)

ЗДОРОВ'Я НИРОК ДЛЯ ВСІХ І СКРІЗЬ – ВІД ПРОФІЛАКТИКИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА РІВНОПРАВНОГО ДОСТУПУ ДО ДОПОМОГИ

(за матеріалами наукових заходів, присвячених Всесвітньому Дню нирки – 2020, м. Київ)

НАУМЕНКО О.М., МОЙСЕЄНКО В.О.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Резюме.

Всесвітній день здоров'я (World Health Day) відзначається щорічно 7 квітня в день його створення в 1948 році Всесвітньою організацією охорони здоров'я (World Health Organization, WHO). За час, що минув з того історичного моменту, членами Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) стали 194 держави світу. Щорічне проведення Дня здоров'я стало традицією з 1950 року. Заходи Дня проводяться для того, щоб люди могли зрозуміти, як багато значить здоров'я в їхньому житті. А організації охорони здоров'я та лікарі покликані вирішити питання, що їм потрібно зробити, щоб здоров'я людей в усьому світі стало краще.

Цьогоріч в м. Києві у рамках Всесвітнього Дня нирки-2020 відбулися заходи з нагоди Всесвітнього Дня нирки «Здорові нирки: профілактика, рання діагностика, доступність спеціалізованої медичної допомоги» («Kidney Health for Everyone Everywhere – from Prevention to Detection and Equitable Access to Care»): під егідою ДУ «Інститут нефрології НАМН України», Української Асоціації нефрологів, Національного ниркового фонду, за ініціативи Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика – науково-практична конференція. На конференції були представлені доповіді про причини формування ХХН: діабетичну і гіпертензивну нефропатію, імунобіологічну терапію ритуксимабом, IgG4-асоційоване захворювання, морфологію IgG4-RD, ХХН і цереброваскулярну протекцію.

Ключові слова:

Всесвітній День нирки, хронічна хвороба нирок, діагностика, лікування, нирково-замісна терапія.

Не дивлячись на складні життєві обставини, в умовах пандемії Covid-19, Україна дистанційно приєдналась до Світової глобальної ініціативи в структурі щорічного міжнародного проекту «World Kidney Day» – Всесвітній День нирки_2020: «Здорові нирки: профілактика, рання діагностика, доступність спеціалізованої медичної допомоги» («Kidney Health for Everyone Everywhere – from Prevention to Detection and Equitable Access to Care»).

Ініціатива проведення Всесвітнього Дня нирки покликана привернути увагу світової спільноти – пересічних громадян та професійних лікарів – до профілактики та обізнаності про хронічні хвороби нирок, знизити частоту захворюваності

та покращення якості життя громадян через профілактику. Всесвітній День нирки відзначають в понад 100 країнах світу.

До заходів з нагоди Всесвітнього Дня нирки – 2020 долучилися молоді науковці Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. На практичних заняттях з нефрології як вітчизняні, так і іноземні студенти на занятті «Cardinal symptoms and signs of renal diseases. Genitourinary examination. Diagnostic tests in nephrology. Changes in the oral cavity in patients with renal diseases» дізналися багато цікавого з історії становлення Міжнародного Дня нирки та мали змогу

розібрати практичні кейси з історіями хвороб пацієнтів з ураженнями нирок. Дистанційні заняття сприяли розширенню аудиторії слухачів та активній дискусії.

Під егідою ДУ «Інститут нефрології НАМН України», ГО «Українська асоціація нефрологів і фахівців з трансплантації нирки», Національного ниркового фонду під час заходів, присвячених Міжнародному Дню нирки-2020 розглянуті основні проблеми: розповсюдженість ХХН у дорослих та дітей в Україні та у світі, фактори ризику уражень нирок: обізнаність населення та медичних працівників, профілактика, скринінг та лікування ХХН у дорослих та дітей, роль медичних працівників в ранньому виявленні та зниженні розповсюдженості ХХН в групах високого ризику, роль місцевих та Національних органів охорони здоров'я в боротьбі з епідемією ХХН.

Були заплановані спеціалізовані майстер-класи з нефрології: зміна парадигми профілактики, діагностики та лікування контраст-індукованої нефропатії (проф. М.О. Колесник), оптимальні підходи до застосування залізомістких лікарських засобів в лікуванні анемії у хворих на ХХН (к.мед.н. І.М. Шіфріс), лікування артеріальної гіпертензії на різних стадіях ХХН (проф. І.О. Дудар).

За ініціатииви Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, кафедри нефрології та НЗТ НМАПО імені П.Л. Шупика і нефрологічної клініки проф. Д. Іванова пройшла дистанційна Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання нефрології, діалізу та трансплантації – Всесвітній день нирки 2020». Заслухані питання про причини формування ХХН: діабетичну і гіпертензивну нефропатію, іммунобіологічну терапію ритуксимабом, IgG4-асоційоване захворювання, морфологію IgG4-RD, ХХН і цереброваскулярну протекцію. Обмін досвідом відбувся на засіданні круглого столу «ХХН та її ризики» та під час майстер-класів «Інфекції сечової системи» (проф. Д.Д. Іванов) та «Васкуліти» (д.мед.н. Бевзенко Т.Б.).

Під час секційного засідання «Від ХХН до нирково-замісної терапії» розглянуті предиктори несприятливого результату у пацієнтів з IgA-нефропатією (к.мед.н. Комісарів К.С., ГУ «Мінський науково-практичний центр хірургії, трансплантації та гематології», М.В. Дмитрієва і Т.А. Летковська, УО «Білоруський державний медичний університет»), гідратація при ХХН, діуретична терапія (проф. Іванов Д.Д.), особливості нирково-замісної терапії у літніх пацієнтів з хронічною хворобою нирок (к.мед.н. Комісарів К.С., ГУ «Мінський науково-практичний центр хірургії, трансплантації та гематології» і Курилович К.А., ДУО «Білоруська медична академія післядипломної освіти»), клінічна значимість маркера гострого пошкодження нирок в прогнозуванні розвитку прееклампсії у вагітних (проф. В.Г. Марічереда В.Г., к.мед.н. Бер-

лінська Л.І., Одеський національний медичний університет, кафедра акушерства та гінекології №1), ревматологічні захворювання з ураженням нирок у вагітних, розширений ГД, проведені майстер-класи УАДН/УАН: Гідратація і ХХН, УАДН/УАН: КІ-ГУН.

Під час роботи секції «Дитяча нефрологія» розглянуті надзвичайно важливі питання дитячої нефрології: сучасні знання про орфанні захворювання, СЧВ: морфологія і рітуксимаб, нирки і вегето-судинні дисфункції у дітей та підлітків, перехід ХЗН в ХХН: діти-дорослі, відбулася демонстрація клінічних випадків. Проведені майстер-класи «Туберозний склероз (школа лікаря і пацієнта)», імуносупресія при туберозному комплексі, туберозний склероз (дискусія), УАДН/УАН: ІСС у жінок в періменопаузі, УАДН/УАН: АГ і ХХН.

Участь у конференції взяли лікарі зі спеціальностей «нефрологія», «кардіологія», «ендокринологія», «терапія», «сімейна медицина», «педіатрія», «дитяча нефрологія» та фахівці з трансплантації нирки, завідувачі кафедр та викладачі вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти, діяльність яких пов'язана з питаннями нефрології та дитячої нефрології.

Що ви можете зробити для своїх нирок?

Вісім Золотих Правил допоможуть знизити ризик розвитку захворювань нирок:

- Зберігайте хорошу фізичну форму
- Регулярно вимірюйте рівень цукру в крові
- Контролюйте свій артеріальний тиск
- Їжте здорову їжу і стежте за вагою
- Підтримуйте здоровий баланс рідини
- Не паліть
- Не приймайте регулярно ліки, які продаються без рецепта

При наявності одного або більше факторів ризику необхідно регулярно проводити обстеження нирок.

Таким чином, Україна традиційно приєдналася до заходів з нагоди Всесвітнього Дня нирки – щоб об'єднати зусилля лікарів і пацієнтів щодо покращення діагностики і лікування хронічної хвороби нирок.

SUMMARY

KIDNEY HEALTH FOR EVERYONE EVERYWHERE – FROM PREVENTION TO DETECTION AND EQUITABLE ACCESS TO CARE (TO THE WORLD KIDNEY DAY-2020)

Naumenko O., Moyseyenko V.
(Kyiv)

World Health Day is celebrated on the day of the creation in 1948 of the World Health Organization (WHO). In the time that has passed since that historical moment, 194 states of the world have become members of the World Health Organization (WHO). The annual holding of the Day of Health has become a tradition since the 1950s. The

events of the Day are held so that people can understand how much health means in their lives. And health organizations and doctors are called upon to decide what they need to do to improve the health of people around the world.

On 2020, a scientific-practical conference «Kidney Health for Everyone Everywhere – from Prevention to Detection and Equitable Access to Care» took place in Kyiv within the framework of the World Day of the Kidney – 2020 the auspices of SI "Institute of Nephrology AMS of Ukraine," Ukrainian Association of Nephrology, National Kidney Foundation, the initiative of the Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education. The conference presented reports on kidney disease, mechanisms and factors of progression consider interdisciplinary aspects of modern nephrology, diagnosis and treatment. Workshops and discussion of interdisciplinary aspects of modern nephrology diagnosis and treatment took place.

Key words: World Kidney Day, chronic kidney disease, diagnosis, treatment, renal replacement therapy.

РЕЗЮМЕ

ЗДОРОВЬЕ ПОЧКИ: ПРОФИЛАКТИКА, РАННЯЯ ДИАГНОСТИКА, ДОСТУПНОСТЬ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ

(по материалам научно-практической конференции, приуроченной ко Всемирному Дню почки – 2020)

Науменко А.Н., Мойсеев В.А.

Всемирный день здоровья отмечается в день создания в 1948 году Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ). За время, прошедшее с того исторического момента, 194 государства мира стали членами Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ). Ежегодное проведение Дня здоровья стало традицией с 1950-х годов. Мероприятия Дня проводятся для того, чтобы люди понимали, что значит здоровье в их жизни. А медицинские организации и врачи призваны решить, что им нужно делать для улучшения здоровья людей во всем мире.

В 2020 году в Киеве дистанционно состоялась научно-практическая конференция «Здоровые почки: профилактика, ранняя диагностика, доступность специализированной медицинской помощи» в рамках Всемирного дня почек-2020 под эгидой ГУ «Институт нефрологии АМН Украины», Украинской ассоциации нефрологов, Национального фонда почек, инициативы Национальной медицинской академии последипломного образования им. Шупика. На конференции были представлены доклады о заболеваниях почек, механизмах и факторах прогрессирования, рассмотрены междисциплинарные аспекты современной нефро-

гии, диагностики и лечения. Состоялись семинары и обсуждение междисциплинарных аспектов современной нефрологической диагностики и лечения.

Ключевые слова: Всемирный день почек, хроническая болезнь почек, диагностика, лечение, заместительная почечная терапия.

АВТОРСЬКА ДОВІДКА

Мойсеев Валентина Олександрівна

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, д.м.н., професор
моб.: +380677779249

E-mail: moyseyenko_vo@ukr.net

Мойсеев Валентина Алексеевна

Национальный медицинский университет имени А.А. Богомольца, д.м.н., профессор
моб.: +380677779249

E-mail: moyseyenko_vo@ukr.net

Moyseyenko Valentyna

Bogomolets National Medical University, MD, Professor
mob.: +380677779249

E-mail: moyseyenko_vo@ukr.net

Науменко Олександр Миколайович

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, професор, д.мед.н.
Тел.: 067-777-92-49

E-mail: lorcafedranmu@gmail.com

Науменко Александр Николаевич

Национальный медицинский университет имени А.А. Богомольца, первый проректор по научно-педагогической работе и последипломному образованию, профессор, д.мед.н.

Тел.: 067-777-92-49

E-mail: lorcafedranmu@gmail.com

Naumenko Oleksandr

National Medical University named after O. Bogomolets, first vice-rector for scientific and pedagogical work and postgraduate education, professor, doctor of medical sciences
Tel.: 067-777-92-49

E-mail: lorcafedranmu@gmail.com